

архимандрита Акация — Зографскїа обители повелитела, както четемъ на зачалния листъ на ржкописа № 139. Протигуменъ Константий подарилъ преди своята смърть, 1802 г., българската си история на отца Илариона, който много пъти му усълужвалъ съ преписване.¹⁾ На листове 1—17 на ржкописа № 701 е разхвърлена приписката: Сю книжицъ даровълъ ѝзъ проигъмѣ Константий при смърти своей отъ Іларіонъ понеже онъ мнѣ писаніемъ многажды послѣднїй 1802 год. юніа: 18:

За съществуването на нашата история, която Златарски добре нарече „Зографска“²⁾, пръвъ оповести Раковски въ своята Българска старина, 1865 год., стр. 200 и сл., и помѣсти началото ѝ. Сега, съ обнародване на цѣлата Зографска българска история³⁾, ще се даде възможност на учените да направятъ своите заключения за нейното потекло и извори, за явните връзки на отецъ Спирилоновата българска история съ Зографската, за отношенията между Паисиевата история и Зографската и т. н. За улеснение на бѫдещите издирвания ще преведа нѣкои указания, които се намиратъ въ зографските ржкописи: 1) Книгата Рай мысленный се нахожда въ Зографската библиотека, подвързана заедно съ друга книга Діоптра йли Зерцало, № 332. Отъ нея компилаторътъ на № 701 е взелъ историята на Атонъ. — 2) Чудото на св. Георгия на 1714 г., станало въ полуострова Лонгосъ, гдето Зографскиятъ монастиръ има владения, е прибавено въ № 701 отъ № 136, гдето то е записано най-напредъ, т. е. около 1714 год. — 3) Другата прибавка въ сборника № 701, гдето е помѣстена Зографската история, именно продавателното (ходжетъ), е отъ година 1708. — 4) Въ прибавките за българските светци е поменатъ, както и у Паисия, битолскиятъ светецъ Ангелъ, който билъ мъжъ презъ 1750 г. Споредъ това, прибавката за светците ще тръбва да се отнесе следъ тази дата. — 5) Прибавката за българските светци се среща и въ другъ зографски ржкописъ,

¹⁾ Че Иларионъ се е занимавалъ съ преписване, виждаме отъ приписката на л. 976 въ № 152 (Каноникъ): Сеи параклиси два писа^{тъ} ѝзъ Іларіонъ мон^{тъ} богатий во гресе^{хъ}, ѿбогий къ добродѣтелейхъ. в' лѣто 1797 года: май мъцъ.

²⁾ Спирилонъ, Исторія во кратцѣ о болгарскомъ народѣ славенскомъ. Обн. В. Златарски. София 1900, стр. XIII.

³⁾ Тя биде напечатана и отъ С. Аргировъ въ Пеп. LXVIII, но съ промѣнени препинателни знаци и безъ придвижания.